

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătinindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr.
a treia-oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumerează și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Meetingul sârbesc.

Adunarea sârbescă dela Carloveț este mai mult decât o adunare de protestare contra reformelor bisericești ale guvernului maghiar.

La prima vedere așa se prezintă, cum se prezintă toate adunările de felul acesta. Luând însă în considerare, că patriarhul sârbesc și episcopatul întreg al Sârbilor încă sînt factori ai adunării; luând în considerare, că întrunirea de protest a avut loc pe teritoriu croato-slavon; luând în considerare, că manifestațiunea are în parte și consimțământul Slovacilor și Românilor, nu mai încapă îndoaială că toată afacerea capătă un aspect, care o înalță la un eveniment politic de mare importanță.

Adunarea sârbescă, după numărul participanților și după însuflețirea ce se vede că a domnit într'însa, tot așa și după aderențele exprimate pe cale telegrafică și pe altă cale din departări diverse, este un eveniment politic, prin care Sârbii, secundați de celelalte naționalități maghiare din regatul maghiar, protestează nu numai contra reformelor bisericești ale guvernului maghiar, ci și contra votului camerei deputaților din Budapesta, privitor la reformele din cestiune și peste tot contra direcțiunii alimentate cu tendințe kossuthiste, care bucuroși ar împinge regatul maghiar în apele nefericite ale unei independențe incompatibile cu interesele dinastice ale Casei Habsburgilor.

Oficiul principal al guvernului maghiar, „Pester Lloyd“, sigur, că nu din trecere de vreme se ocupă într'un articol de fond cu adunarea sârbescă. Cu simțirea sa fină politică a ghicit din care parte vine mirosul și s'a cătrănit foarte tare asupra Sârbilor. În năcazul seu însă nici „Pester Lloyd“ nu se știe emancipa de șovinismul maghiar. De aceea, în loc de a fi obiectiv, în loc de a arăta cu argumente acceptabile de toți oamenii raționamente sănătoase, dacă Sârbii au avut sau n'au avut drept să se întrunească, dacă au avut sau nu drept să se pronunțe asupra reformelor bisericești ale guvernului maghiar, își caută refugiu la amenințări cu terorism.

Fiindcă rezidența patriarhului sârbesc este pe teritoriu croato-slavon și fiindcă în rezidența patriarhală a fost

și adunarea sârbescă, oficiul maghiar filosofează, că rezidența trebuie strămutată la Budapesta, unde Sârbii nu s'ar pute mișca necontrolați, cum se mișcă pe teritoriu, în care se află Carloveț-ul.

Pe noi n'are să ne preocupe ciuda lui „Pester Lloyd“. După împregiuirile, în care trăește acest oficiu, o găsim cel puțin explicabilă. Un oficiu și se nu se năcăjescă pe oameni cu cugetare independentă, ar fi una dintre minunile cele mai mari în Terile-Ungurești, într'un timp când șovinismul maghiar este în floarea lui.

Dacă totuși facem onoarea lui „Pester Lloyd“, ca să-l amintim, o facem în interesul evenimentului politic, în interesul adunării de protestare sârbești și în interesul adevărat al patriei.

Este adevărat, că trebuie să doară și să usture rău în sferile guvernului maghiar aparițiunea evenimentului politic al întrunirii Sârbilor. Când chiar „Pester Lloyd“ ia asupra și sarcina de a se ocupa la loc de frunte și într'un mod atât de dăscălit cu întrunirea sârbescă, însemnează că apa se înalță rapid și pe domni, care stau la spatele oficiului, trebuie să-i apucă fiori reci, căci se tem, ca apa să nu li-se sue în scurt timp până la gură.

Sigur, că văzând pe Brancovici în fruntea mișcării, își vor aduce aminte de Raiacici și prin asociațiune de idei și de felacii și de o mulțime de lucruri, care le bagă griji în capete și supărăre în inimă.

Intrunirea sârbescă însă, precum și alte manifestațiuni ale nemaghiarilor nu se fac pentru ca să facă griji și supărare lui „Pester Lloyd“ și stăpânilor sei. Nimenea dintre nemaghiarii regatului maghiar nu se bucură de grijile și supărarea Maghiarilor, pentru că n'au folosit după dînsele. Ear' dacă cu toate acestea grijile și supărările se produc, numai șovinismul maghiar este de vină, care merge orb și înainte și nu se gândește, decât cum ar face, ca să promoveze desnaționalizarea nemaghiarilor.

Dacă naționalitățile nemaghiare strigă câte un *memento* Maghiarilor, acestia n'ar trebui să se supere. Din contră, ar trebui să se curețe de șovinism și să recunoască în toți cetățenii maghiari pe concetățenii lor, cu aceleași drepturi și datorințe și dând mâna frățescă să se unească cu toții în conlucrarea pentru o patrie fericită, adevărată mamă scutitoare pentru toți, fără deosebire de naționalitate și confesiune.

Șovinismul maghiar însă nu lasă pe Maghiari nici să cugete, nici să lucre după-cum cer interesele patriei, și-i îndeamnă numai la lucruri separatiste și particulare naționalități maghiare.

Sînt naționalitățile nemaghiare de vină, dacă Maghiarii umblă pe căi rătăcite politice?

Nu. Ar fi de vină când s'ar lăsa și ele să fie pradă șovinismului maghiar.

Deci numai bucura ne putem când vedem, că Sârbii au știut atât de înțelepțește folosi ocaziunea spre a se afirma ca factor politic, după-cum îl reclama adevăratele interese ale patriei.

Rezoluțiile meetingului din Carloveț.

Adunarea Sârbilor din metropola dela Carloveț, care s'a întrunit azi, 7 Aprilie 1894, la Carloveț din Sirmiu și la care ia parte întreg poporul din arhidieceza Carloveț, din diecesele Bacica, Verșet, Carloveț-de-sus, Timișoara, Pacraț și Buda, spre a da pe față poziția sa față cu reformele politice-bisericești ale guvernului regesc ungar, hotărăște și declară cu unanimitate:

I. Poporul sârbesc de sub coroana Sf. Stefan, din momentul așezării sale pe baza tratatelor pe acest pământ, până în ziua de astăzi — și-a împlinit datorințele și legămintele sale cetățenești întotdeauna cu lealitate, cu conștiință neprihănită, vârsându-și, ori-când era trebuința, sângele scump al fiilor sei pentru rege și patria sa cea nouă, încât poporul acesta poate aștepta cu drept și din partea acestui stat, ca în întocmirea instituțiilor lui de drept și a legilor terii să se respecte și țină în mod conștiințos și drepturile sale dobândite cu prețul sângelui strămoșilor sei și să folosească în lege spre a se pute folosi în liniște și a se dezvolta liber în autonomia sa națională bisericească și spre a păstra individualitatea sa națională.

II. Poziția de drept a bisericii noastre și autonomia în țările coroanei maghiare sînt întemeiate pe privilegiile împărătești și legile organice ale statului, anume pe art. de lege 27 din 1790/91, prin care autonomia bisericii și instrucțiunii naționale precum și drepturile privilegiate ale poporului sârbesc din aceste părți sînt legalmente recunoscute; mai de parte pe art. de lege IX. din 1868, care pe baza sus menționată a confirmat și regulat în mod statornic raporturile autonomiei noastre naționale-bisericești și școlare.

Reformele politice-bisericești proiectate de guvernul vătător nu numai principiile fundamentale și dogmele bisericii noastre, ci și autonomia națională-bisericească, precum și integritatea și unitatea bisericii sârbești dreptcredincioase și a metropoliei din Carloveț, care sînt bazele pe ea. Din cauza aceasta marea adunare protestează în contra proiectelor bisericești politice ale guvernului maghiar și se alătură la Memorandul

adresat Majestății Sale Regelui în 9 Maiu 1893 de către corul episcopesc greco-oriental; totodată așteaptă, ca corul episcopesc să-și ridice vocea și să protesteze energic contra proiectelor bisericești politice cu ocazia desbaterii în camera magnaților.

III. Având în vedere dorința generală, marea adunare așteaptă, ca factorii competenți să nu lipsească a convoca cât de curând *congresul bisericii sârbești*, ca să-și continue lucrarea normală și totodată, ca reprezentant al poporului sârb din Ungaria, să poată aduce hotărâri în această afacere *nespus de gravă*.

IV. Marea adunare condamnă în modul cel mai aspru pe acei membri sârbi din parlamentul ungar, care în aceste momente critice, uitându-și de conștiința lor, religia și datorința lor față cu națiunea, au votat pentru proiectele bisericești politice — și memoria lor li-o deserveste *disprețului urmașilor*.

V. Marea adunare enunță *solidaritatea cu celelalte naționalități, care se luptă pentru sfântă cauză a bisericii lor și care în urma protecțiilor bisericești politice ale guvernului, au ajuns în situațiune identică cu cea a poporului sârbesc*.

VI. Președintele este însărcinat, ca hotărârile acestea să le comunice factorilor, care în această afacere sînt competenți și au putere decisivă.

Din adunarea Sârbilor ortodocși din întreaga metropolie dela Carloveț, ținută în 7/19 Aprilie 1894 în Carloveț.

Baron Ioan Jivcovic,
George Tveici,
protop. Sava Stoicić,
președini.
Dr. Emil Gavrilă,
parochul Ioan Iovanovic,
secretari.

Meetingul dela Carloveț.

(Correspondență particulară a „Tribunei“)

Novi-Sad, 9/21 Aprilie.

După promisiunea făcută vă voi descrie cât se poate de scurt, pentru a nu trece peste marginile ce trebuie să-mi impun față cu publicul român,*) decursul marelui nostru meeting, din Joia trecută 7/19 Aprilie, deși sîntem încă toți foarte ocupați cu strîngerea materialului atât pentru foaia noastră „Zastava“, cât și în altă direcție.

Și într'adevăr a fost mare meetingul, cum nu s'a văzut la noi decât istoricul nostru meeting dela 1 Maiu 1843, când în fața pornirilor maghiarisitoare ale lui Kossuth, tot ne adunaserăm în frunte cu patriarhul nostru

*) Prietenul nostru e prea modest; ceea-ce vine dela aliații noștri, ne interesează tot.

de atunci Raiacici, spre apărarea naționalității și religiunii noastre.

Pe la începutul anului curent nu puteam spera încă, că ne va succeda a pune la cale o așa de imponentă manifestație, ceea-ce ați putut cugeta și d-voastră, care urmăriți cu atenție mișcarea noastră națională cum ea se reflectează în ziarele noastre. Dar multumită activității neobosite a fruntașilor noștri fără deosebire de partide, am isbitit a deștepta atât în clasa adurmită a cărturarilor cât și în popor entuziasmul pentru cauza națională și încă în așa măsură, care ne dă cele mai frumoase speranțe pentru viitoarea luptă.

De când s'a ivit ideea convocării meetingului, interesul și însuflețirea creștea în fiecare zi în mod neașteptat. Când se apropia ziua tinerii lui, mulți veniseră cu 3—4 zile înainte la Carloveț, ne mai putând răbda acasă, de dorul mare ce-i cuprinsese pentru a da curs liber sentimentelor naționale. Cei-ce sosiră cu căruțe tocmai în ziua de 7/19 Aprilie nu mai putură pătrunde în oraș, trebuiau să se oprească toți afară pe câmpie. Delegații din orașele de pe țărmurile Dunării sosiră parte pe vapoarele companiei danubiene, mulți însă pe vapoarele particularilor. Întreaga câmpie din giurul orașului Carloveț se umplu cu Sârbi, veniți din toate unghiurile, toți pătrunși de un singur cuget, de o pornire, de un dor: cum să scape legea strămoșească și lîmba de lovitură de moarte ce se pregătește națiunii sârbești cât și celorlalte naționalități nemaghiare?

Împodobirea orașului a fost foarte frumoasă: aproape la toate casele atârnau frumozii steaguri sârbești tricolore: roșie—albastră—albă; pe căruțe, pe corturi, înadins construite, pe birturi fălăiau tot tricolore, care încă aveau partea lor în însuflețirea poporului. Nu exagerez de loc nrcînd cifra celor de față la 15.000 suflete.

La început era hotărît, că meetingul se va ține în sala, în care se întrunește de obicei congresul nostru bisericesc, dar în fața enormei mulțimi ce se adunase nu era cu putință aceasta, ci a trebuit să-l ținem afară, pe piața cea mare a orașului, înaintea catedralei noastre, pe care încă fălăiau steaguri naționale, pe locul istoric al conferinței noastre dela 1848, de care am pomenit mai sus. Pentru presidiu și oratori era construită o estradă înaltă, de asemenea frumos împodobită.

Înainte de a se deschide meetingul, pe la 10 oare dimineața, se oficia în catedrală serviciul divin de însuși patriarhul Drankovic în fruntea tuturor episcopilor (afară de morbosul episcop din Timișoara, care trimise telegramă), și mai mulți protopopi. Numărul total al preoților de față se urca la 300.

FOIȚA „TRIBUNEI.“

Fazele vieții femeiești.

De H. Zschokke.

I.

Tata legase nebunia la universitate cu un tânăr talentat, cu numele Waldern. Înainte de a părăsi academia, în noaptea aceea, jurară unul-altuia la un păhar de punce credință până la moarte, și se se întâlneau, ori-care li-ar fi soarta, cel puțin odată în fiecare an, dacă pot. Adese-ori se jură amicitie și credință la punce sau la un păhar de vin; dar — venindu-ți în ori — rzi de nebuniele copilărești, uiți. — Timpurile și cu ele oamenii se schimbă.

Cu tata și cu tinerul Waldern a fost altfel. Ei fură credincioși și-și țînură promisiunea. Și după-ce se desmeteciră, le rămăseră în inimă aceleași simțăminte. Căile vieții lor au fost foarte diferite, dar sufletele își păstrară și în departare dragoste reciprocă. Ei se căsătoriră; dar' nici-odată nu uitară iubirea frățescă. În tot anul se cercetau odată, deși locuiau cale de trei zile unul de altul, ba și când avură copii știau să-și facă libere două sau trei săptămâni pentru vizită. În anii primi se cercetau cam pe rînd; mai apoi de regulă trebuia să călătorească tata și să fie oaspele amicului seu. De ce, nu știu; destul că Waldern devenise bogat prin căsătorie și moșteniri, și locuia în reședință; ca director de cabinet avea multe afaceri, — care poate îl rețineau. Tata ședea într'un sat

ca forestier suprem; casa lui nu era întocmită pentru oaspeți decât cu comoditatea; și poate fi mai plăcea să vadă și el odată pe an învîneală capitalei, decât directorului de cabinet, tăieturile din pădure și grajdurile de vite din sat. Destul că în cele din urmă tata călătoria în toată vara la amicului seu.

II.

Eram un copil cam de vr' o treisprezece ani, când mă îmbrăcă mama în haine noue dela cap până la picioare, ear' tata zise: Gustav, astă-dată se vîi cu mine la reședință. Fratele Waldern demult dorește să te vadă.

Cine era mai vesel decât mine! De astă-dată călători și mama cu noi. Cu trei luni mai înainte ne bucuram toți de călătorie. Eu eram singurul copil la părinți în viață; ei își petreceau pe contul închipuirilor mele despre minunile reședinței.

Ce e drept am avut destule de văzut, și auzit. Mi-se părea o adevărată viață din povești; în toate zilele cerea nou. Directorul de cabinet Waldern era un om foarte plăcut, și avea numai o fată anume Augustina, care mi-se părea și mai plăcută. Ea s'aria și juca neîntrerupt în giurul meu, ca o fantomă ușoară și cea dintăiu întrebare a ei a fost: „Gustav, vîzut-ai deja păpușa mea cea nouă?“ Cu aceste cuvinte mă luă de braț și a trebuit să-i admir păpușa, hainele ei pompoase, de care poate avea o duzină, pentru-ca să le poată schimba în toată ziua, patul, masa și scaunele păpuși. A doua zi însă lasă Augustina păpușa de-o parte, ear' eu fi ocupai locul în inimioara ei. Și trebuie să mărturisesc, că

Augustina era păpușa mea. Părul meu creștă și părea tare drăgălaș, ochii încă îi plăceau; mă învăța să joc; ear' eu o învățai să se joace de-a soldații în grădină și să puște cu rămurile în loc de pușcă. Eram nedespărții și de dimineața până seara povesteam și ne jucam într'una.

„Ascultă bătănule“, zise într'o seară la cină direct rul de cancelarie cătră tata, „amendoi avem copii drăgălași! La aceste cuvinte mă uitai la Augustina, căci încă nu observasem că e frumoasă. Și într'adevăr bucele ei închise, prin care era trasă o panglică simplă roșă, ovalul gingaș al feței sale delicate, ochii negri, vioi și cocheti, buzele roșii, înfocate, mișcarea plăcută a întregii ei ființe — totul mi-se părea foarte frumos.

„Papa!“ îngână Augustina curioasă cu o față dulce-acrie, „dacă aș ave pîr numai așa de frumos și ochi ca Gustav, de sigur mi-ar sta foarte bine.“

Bătănule, continuă directorul de cabinet, fără a ține seamă de cuvintele Augustinei, amicitia noastră se o moștenească copiii și copiii copiilor noștri! Amendoi se formeze o păreche! Se vede, că sînt destinați unul pentru altul.“

Tata dădu din cap surizînd și ridică păharul; părinții ciocniră. Nu înțelesesem bine ce intențiunea directorul prin moștenire; dar Augustina mă lămură printr'o întrebare pusă tatălui seu.

În ziua următoare ne jucărăm de-a bărbatul și nevasta. Neapărat trebuia să fie ospet; ear' mai înainte cununia. Filigoria, înfingurată de viță de viie, înaintea căreia

erau doi acați tineri, care atunci erau încă raritate în Germania, era biserica, o laviță văpsită verde altarul; un vîr al Augustinei ceva mai în etate decât noi, care venia des să ne jucăm împreună, preotul. Augustina arangiasse totul; cumpărase două inele de plumb cu petricele roșii și verzi, ca să le schimbăm înaintea altarului; ear' ca să nu ne cază din degetele noastre mititele din cauza mîrimii lor, le înfășură cu o panglică.

„Ar trebui să se-mi dai acumă și o sărutare!“ zise Augustina; „parcă tot ești un mire necioplit!“ Cu acestea îmi întinse gurița rumenă. De sigur m'am înroșit, căci îmi aduc aminte, că mi-a fost rușine de acest reproș. O sărutai cum se cuvine din obiceiul vechiu. Augustina îmi plăti trei pentru una. Apoi ne puserăm la ospet într'un colț al grădinii, unde ne așteptau masa și scaunele; stafide, migdale, biscuit și lapte în vase mici dela păpușa Augustinei fură prezentate gustos de însuși mireasa. La finea ospetului, noi, tinerii căsătorii, aveam deja un copil, păpușa. Augustina nu mai putea de bucurie. Eu trebuia să leagă copilul, ceea-ce făceam cu toată seriozitatea ce se cuvine unui părinte. Acum numai urmă principalul nunții, jocul. Copilul putea striga în leagăn, noi jucam și vîrul făcea pe musicantul.

Dar' spre ce scop se povestese toate nimicurile copilărești? Destul că trei săptămâni îmi trecură în reședință ca un vis și la despărțire era o jale și durere între bărbat și femeie; căci noi ne lipiam unul de altul, plîngeam, strigam și ne rugam să nu ne despărțeam, pentru D-zeu. Părinții surideau,

ne mîngăiau și în cele din urmă ne despărțiră cu forța, dându-ne speranță, că curînd ne vom pute earăși cerceta.

III.

Așa de curînd însă n'am mai văzut reședința, precum doriau eu. Acasă totul era gol, mort și pustiu. Câte-odată mai plîngeam în ascuns după Augustina, mai tîrziu nu mai jeliam, deprinzîndu-mă earăși cu liniștea casei părintești, a satului și a pădurilor, dar' tot n'aveam tignă nicăiri.

De aceea îmi plăcu schimbarea ce urmă în curînd. Tata mă duse adecă la școală într'un oraș vecin; mă dete în pension la un cunoscut bun al lui, dlui rector, un bărbat bătrîn, cinstit, cu cunoștințe teineice. Iubita mamă plînsese amar la plecarea. Ea îmi îndesă în cufer tot felul de albituri și haine, dar' tot am mai găsit loc între niște cămăși pentru inelul de cununie al Augustinei. Buna mea mamă mi-l învîlu mai întăiu frumuseț în hărție.

La început nu-mi prea pria la dl rector viața de om învîțat, dar' cu atât mai mult șgomotul copiilor de școală. Acum lucrăm s'arvîn la înmulțire, divisiune, conjugare, expunere, extemporare; cu acestea îmi trecea timpul. Fiind orașul în care mă aflam la studiu cale numai de trei miluri de satul nașterii, mergeam adese-ori acasă. Era întotdeauna o sîrbătoare mare pentru mine, chiar dacă puteam sta și numai o zi. Iubire de mamă! grije de tată! Ce vesel eram, ori de câte-ori vedeam locul primelor jocuri copilărești ale mele.

(V a urma.)

După „Invocarea Sfântului Duh“, patriarhul se sui pe amvon cu căja arhierască în mână și agră pe credincioși cu următoarele cuvinte:

„Iubiți creștini, iubită turmă, iubiți fii sufletești! Cu drag și mare bucurie în suflet stau aci văzându-vă întruniți în număr așa de mare în acest locaș dumnezeesc împregiurului meu, pe voi care cu atâta râvnă ați alergat din toate părțile iubitei noastre patrii și metropoliei noastre, spre a ridica glasul vostru, în înțelegere și iubire frățească, întru apărarea prescripțiilor sfintei noastre biserici dreptcredincioase și a drepturilor noastre autonome meritos câștigate, așa încât ca fii credincioși devotați, să adăugați glasul vostru la glasul arhierilor voștri, al bătrânilor și al dascălilor, pe care glas ei l-au ridicat încă în anul trecut, împinși atât de misiunea lor sfântă, de dragostea lor către sfânta maică biserică și către turma sufletească încredințată grijii lor, în sfârșit îmboldiți și de datorită ce și-au luat asupra-și, și au ridicat glasul lor atât înaintea înaltului guvern ungar regeșc, cât și la tronul Maiestății Sale ces. și reg. apostolice, Preamobilul nostru Rege Francisc Iosif I. Archiereii bisericii noastre vor întreprinde și de acum înainte totul și toate, în limitele legilor existente, spre a delăta ori-ce primejdie, care amenință instituțiile și prescripțiile bisericii noastre dreptcredincioase și drepturile noastre autonome meritos câștigate.

„Precum mi-a venit la cunoștință, v-ați adunat spre acest scop azi aci, dragii mei frați și turma mea iubită.

„Spre acest sfârșit dar, împlinind dorința și rugarea voastră, am invocat și noi binecuvântarea Sfântului Duh, spre a vă fi într'ajutor și a vă călăuzi în chibzuirile voastre atât de însemnate și profunde, la care adaug și eu binecuvântarea mea arhierască. ntrind dorința și nădejdea, că veți lucra și veți aduce rezoluții cu bărbăție și concordie, dar totdeauna și cu demnitate, în limitele legilor existente“.

Asistența a însoțit cuvintele patriarhului cu semne de aprobare. Baroanul Jivković a mulțumit apoi patriarhului și după aceea toți se îndreptară spre piața mare.

(Va urma.)

CONVOCARE.

Căsătoria civilă obligatorie este pusă în proiect de lege și se discută în dieta țării.

O pornire vedem prin toate straturile societății și la toate confesiunile.

Marea biserică romano-catolică cu episcopatul în frunte a protestat solemn în contra aceluia proiect de lege în adunarea din Budapesta.

Biserica sârbească gr.-or. a protestat și ea în mai multe adunări particulare și acum episcopii cu poporul împreună vor să-și reînnoască protestul lor într-o adunare generală la Carlowitz.

Interese mari bisericești și de cultură religioasă-morală vin atinse și primejduite prin proiectul de lege pentru căsătoria civilă.

Noi Românii încă avem dreptul cât și datorința a ne rosti păreri și a lua partea noastră în lucrarea comună patriotică și constituțională.

De aceea apelăm la fiii bisericii românești gr.-or. și gr.-cat. și-i invităm la adunarea, care în scopul acesta o convocăm pe Joi după Sfintele Paști (3 Maiu st. n.) în sala hotelului Crucea-Albă în Arad, la oarele 11 a. m.

OBIECTUL:

Discușiunea asupra proiectului de lege pentru căsătoria civilă enunțată în rezoluțiilor ce se vor lua.

Din conferența inteligenței române din Arad, ținută la 31 Martie 1894.

Moise Boșcan, George Telescu, Vasile Olariu, Dr. Ioan Trăilescu, Dionisiu Popoviciu, Petru Truța, Dr. George Popa, Dr. Stefan C. Pop, Vasile Mangra.

Spicuri din foile maghiare.

Zilnic avem ocaziune să ne delectăm în stilul de salon, în vederile înțelepte și în logica sănătoasă, care nu mai au păreche, a foilor maghiare; ca însă să nu fim trimbrați cu prea mare egoism, din când în când întrucât ne permite timpul și spațiul mai punem și la dispoziția cetitorilor nostri probe din acestea, spre delectarea lor.

„Unde-i guvernul? Nu din Budapesta se guvernează mai mult Ungaria, nici din Viena, ci din București și Belgrad.

Unde o să ajungem, dacă guvernul statului maghiar va privi indiferent cum crește buruiana rebeliunii în sinul naționalităților? Spiritul acesta este de-a dreptul spiritual revoluționar. Este revoluțiune deocamdată numai în embrion, adevărat complot, și stă gata așteptând ocaziunea când să se arunce la pradă! Unde-i guvernul? Așa se vede, că oțelitul cabinet Wekerle doborâre pe toți, numai pe cei care în secret se revoltă nu-i poate.

Ardealul îl guvernează domnii studenți valahi din București, și Ungaria-sudică cei din Belgrad. Aceștia dau semn dlor Rațiu, Lucaci și lui Mihail Polit.

Când legislațiunea maghiară se îngrijește de consolidarea statului maghiar; când pretinde ca în școlile naționalităților să se învețe limba statului, când justiția (?) maghiară judecă asupra agitatorilor care dezonestează ideea de stat maghiar și atentează la integritatea statului: se vestește cu toate ocaziunile signalul în capitala valahă și sârbească, ca să înceapă din nou lupta mărșavă și cutezată a naționalităților în contra demnității și întăririi statului maghiar. Până când va mai suferi-o aceasta Ungaria și guvernul actual al Ungariei? Aici nu este vorba de sentimentalism opozițional, ci de favoritul desmerdat al cabinetului: de reformele bisericești-politice. Aceasta o atacă acum aspirațiunea revoluționară a naționalităților!

De ce nu se îngrijește guvernul maghiar ca în dezvoltarea politice interne să nu exercite influență forțată, ceata necompetentă a băiețandrilor valahi și sârbi, și adunările revoluționare din străinătate.

Până acolo ne-am umilit ca statul suveran maghiar să fie guvernat de studențimea universitară din București și Belgrad? Vrem să le dăm dreptul „Placetum“ băieților valahi și croați asupra intențiilor legislației maghiare?

Că e bună sau rea politica bisericească, este treaba noastră. (!) Dar' dacă se amestecă în afacerile noastre interne statele debile din sfera noastră de supremație bună-oară cum este România și Serbia; dacă guvernul maghiar va suferi indiferent, atunci aceasta este de-a dreptul umilirea și dehonestarea conștiinței de sine a națiunii maghiare! („Pesti Napló“).

— Lăsăm pe cetitorii nostri să tragă consecuențe în favorul judecății și serioității politice a celor dela „Pesti Napló“.

Ce lipsă avem de discordie și ce scop are conturbarea unirii?

Oare nu în aceeași măsură îl ocrotește legea pe Români ca și pe Maghiari? Membrele schilave nu ar fi mai bine să le vindecăm decât să le tăiem.

Cuvintele acestea ne vin fără voce pe vîrful penei când primim știrea, că Românii greco-orientali din Teanca și-au ales delegați la conferența din Sibiu în persoana domnilor Nicolau Diamandi, Dr. Ioan Bunea și Teodor Lazar.

Spre Sibiu cu anumită temere privește Maghiarul și cu dor își îndreaptă privirea partea ultraistă dintre Români. Că ce se face acolo, și ce așteaptă de acolo nu știm, numai le gândim.

Auzim cuvinte scăpate și ne răsună în urechi expresiuni de neliniște, de nelăstărire și ne temem — nu pentru noi — ci pentru poporul român. Îi temem de acia, care visează de prietenia rusă și de Valahia-Mare, că i-or răpi cu ei.

Oare Maghiarul dă mai mult drept, ori Muscalul, oare mâna binevoitoare a Regelui maghiar a adus mai multă binecuvântare asupra popoarelor din țeară, ori Țarul alb, cu mâni de fer?

În războiul ruso-turc armata regelui Carol și-a versat sângele și ursul dela Nord i-a luat Basarabia fructiferă în schimb cu mocirlele Dobrogei.

Oare suferi-ar domnul Moscovei la piciorarele țării sale o Românie independentă, nu l-ar mătura dinaintea lui, ca și marea pe o insulă de coral?

Între milioanele Slavilor acest Eldorado visat ar fi un statuleț debil și fără putere; l-ar înghiți puternicul domn al Nordului. Nu avem dreptul a ne amesteca, că pe cine o să trimită la Sibiu și pentru o lume întreagă nu vrem să învinuim pe nimeni, numai atâta însemnă, că unii dintre acești delegați cu ținuta lor de până acum au dovedit, că lor nu le trebuie mâna ce li-am întins noi și lor le e puțin câte le dăm noi.

Pe oameni tineri și sanguinici este periculos să-i însărcinezi cu lucruri de mare importanță; sângele, focul și șovinismul îl răpește pe acela care nu-i oțelitul inimă și la gândire prin experiență d'evieată. („Szabadság“).

— E mai mult decât ridicol diplomația dlui dela „Szabadság“ și apoi neorientarea, și cea mai elementară lipsă de cunoștință a cauzei, ne face să-l compătisim. Căți îngrijire „patriotică“ și ce „vederi înalte politice“ vrea să exprime confundând conferența națională cu sinodul bisericeesc și delegații

acesteia cu delegații cercurilor alegătoare politice. Creeri patriotici!

*

În cincizeci de orașe din România vor fi meeinguri pentru victoria cauzei românești, în toate bisericile românești se vor aduna credincioșii să se roage pentru anteluptătorii cauzei românești și pentru desaturarea intereselor statului maghiar. Dar' aceasta ce-i?

Căci trebuie să știe bărbății politici din statul român, că recerînța existenței statelor este existența Ungariei, și dacă în contra acestuia lucrează, sapă temelia patriei lor.

Dar' dacă într'aceea că ce se face „Liga“ acasă, nu putem avea amestec, totuși nu-i este permis guvernului maghiar să suferă, ca în numele libertății sfinte dervizi anarhiei, necoptii băiețandri dela universitatea din București să atace în mod ușuratec libertatea unui stat mare și drepturile sale prin constituție aduse.

Estă destul de dureros, că bărbății moderați și înțelepți dintre Românii din Ungaria nu au destulă forță morală să contrabalanseze prin influența lor păciuitoare asupra poporului, toate mișcările băiețandrilor necoptii, necunosători de împregiurări și ale cătorva vigeți politici fără suflet. („Ellenzék“).

— E de prisori-ce comentat, absurditățile din rindurile acestea sunt vedite de tot; numai atâta întrebăm, că unde sînt moderații aceia atât de multe-ori pomeniți, sau poate cei dela „Ellenzék“ îi înțelege pe cei de tagma lui Moldován și Alexics? O! atunci e și mai ridicol!

Românii și Baile-Erculane.

Caransebeș, în 1/13 Aprilie 1894.

Proverbul românesc — că mai ușor se câștigă un drept decât se poate ține — cu deosebire sub regimul maghiar, ni-l demonstrează mai bine și cazul următor demontatului Caraș-Severin.

Foștii grănițeri adevăc aveau încă din vechime dreptul de a folosi gratuit scările populare și ludovigene din baile herculane și până la anul 1888 au și respectat atotputernicia zilei acest drept al grănițerilor, dar' ar fi fost o adevărată minune dacă ar fi lăsat ei pe bieții foști grănițeri să se folosească în pace mai departe nejniții, cel puțin de dreptul acesta, după-ce în mod scandalos și disprețuitor i-au năcăjit până la extrem, când cu școalele lor naționale-confesionale, când cu fondurile grănițerești, când cu comunitatea de avere, când cu islasul, care sub alt regim just erau să fie un izvor de adevărată bunăstare, fericire și progres, ear' nu izvor de prigonire, huiduire și ruinare pentru foștii grănițeri, care atât de mult au jertfit pentru tron și patrie și atât li-se respectă și puținul ce l-au primit pentru aceste jertfe.

Și foștii grănițeri precum s'au luptat în mod exemplar pentru susținerea drepturilor lor naționale-politice, așa și în cazul acesta pur economic au deschis lupta deja la anul 1889, substernând unele comune rugărilor lor în privința băilor erculane comunității de avere, care însă fiind incompetentă în cauză, a transpus-o comisariului guvernial resp. comitatului spre pertractare, la care se află și acum după 5 ani de zile. — Bieții foști grănițeri văzând într'aceea că nu e glumă și cum plătesc gros la taxe pentru băi și musică, apoi cum de multe-ori sînt dați afară din promenadă, — din ce cauze nu se știe, se vorbește însă că atotputernicii nu cam vîd cu drag pe opincarii de Români și nu le place de obstinații nepoți și strănepoți ai acelor eroi, care nu numai că cu armele cumpărate de ei în mână apărău tronul și patria de dușmani, dar' cu sapa și sîcurea, cu scoaba și chiloața își mai împliniau în timp de pace și misiunea lor istorică de cultură, moștenită dela bravii lor străbuni din Italia frumoașă și pururea tinără, — că Românii au luptat cu greutate în începutul zidirii băilor ce le puneau natura cu mână atât de abundată în calea pionirilor civilizațiunii, făcînd din acel loc sîlbatic de pe valea Cernei un loc recreator, au convocat mai multe conferențe, în care au hotărît unanim a trimite o deputațiune la ministerul r. ung. și dacă e de lipsă chiar și la Maiestatea Sa pentru-ca să expozereze recăștigarea dreptului de a folosi gratuit băile.

(Va urma.)

Mersul trenurilor de vară.

În mersul trenurilor de vară, care se va introduce la 1 Maiu n. pe liniile căilor ferate de stat ungare, se vor face următoarele schimbări:

Pe liniile Budapesta—Arad—Teuș și Budapesta—Oradea-mare—Predeal vor circula dela 1 Maiu începînd câte un tren expres. Aceste trenuri vor purta numele de „curierul român“ și vor porni din Budapesta la ora 1:50 și la 2:10 după am.; la Solnoc se vor despărți, unul va merge peste Oradea-Cluj, ear' celalalt peste Arad și

vor avea legătură directă în Predeal spre București. În direcțiunea contrară „curierul român“ va sosi ca și până acum la ora 1 și 50 m. d. amezai. Aceste trenuri vor avea numai vagoane de cl. I. și se vor pute folosi cu bilete obicnuite de tren accelerat pentru cl. I. Între Pesta și Simeria (Piski) va circula cupen-restaurant, ear' între Budapesta și Predeal cupen de dormit.

Curierul român (pe linia Budapesta—Arad—Teuș) va pleca din Budapesta (gara-de-Ost) la ora 1 și 55 m. d. amezai și va sosi în Arad la oarele 6 și 55 m. seara, în Teuș la oarele 11 și 40 minute noaptea, în Predeal la oarele 6 și 29 m. dimineața și în București la oarele 12 și 20 min. amezai. În direcțiunea contrară: Din București trenul va porni la oarele 4 și 10 m. după am., din Predeal la oarele 9 și 12 min. seara, din Teuș la oarele 3:36 noaptea, din Arad la oarele 8:20 înainte de amezai și va sosi în Budapesta la ora 1 și 20 minute după amezai.

Folosirea biletelor pentru comunicația de vecinătate între Budapesta și Solnoc la trenurile de persoane pe liniile Budapesta—Arad, Arad—Budapesta și Cluj—Budapesta dela 1 Maiu începînd se va sista.

Trenul care pleacă acum din Arad și sosește la oarele 5 și 18 m. dimineața în Ciaba și de acolo în Arad la oarele 8 și 45 m. va circula și între Ciaba și Solnoc. Trenul acesta va pleca dela Arad la oarele 5 și 18 m. dimineața, dela Ciaba la oarele 6:50 dimineața și va sosi în Solnoc la oarele 9:30 înainte de amezai. În direcțiune contrară: Trenul pleacă din Solnoc la oarele 4 și 24 m. d. am., sosește în Ciaba la 7 și 5 m. seara și în Arad la 8 și 42 m. seara.

Trenul mixt între Ciaba și Solnoc se va sista.

Între Arad și Șoborșin se va introduce în amîndouă direcțiunile un nou tren mixt, ear' între Arad și Lipova va comunica trenul mixt de seara. Noul tren mixt va pleca din Șoborșin la 4 ore dimineața și va sosi în Arad la oarele 7 dimineața; în direcțiune contrară, trenul va pleca dela Arad la oarele 2:30 d. a. și va sosi în Șoborșin la 5 și 40 m. d. a. Trenul de povară, care a circulat anul trecut între Arad și Lipova, se va introduce și în estan. Trenul va pleca dela Arad la 7 și 25 m. seara și va sosi în Lipova la oarele 8:58 seara.

Linia Murăș-Ludoș—Bistrița. Trenurile care circulă actualmente între Murăș-Ludoș și Țag-Budateleac în zilele de trg de săptămână, dela 1 Maiu începînd vor circula numai între Murăș-Ludoș și Bald.

Linia Copșa-mică — Sibiu. În zilele de trg în Sibiu, adevăc Marția și Vineria, va circula între Copșa-mică și Sibiu, în ambe direcțiunile, un tren de povară cu transport de persoane. Acest tren va pleca dela Copșa la oarele 4 și 45 m. dimineața și va sosi în Sibiu la 7 și 1 m. dimineața; în direcțiune opusă trenul va pleca dela Sibiu la 1 și 50 m. după am. și va sosi la 3 și 58 m. d. a. în Copșa-mică. Dela 1 Iulie începînd va circula zilnic un tren de plăcere între Sibiu și Ocna-Sibiului. Trenul acesta va pleca la oarele 3 și 34 m. după amezai la Ocna-Sibiului și de acolo la oarele 7 seara înapoi la Sibiu. Afară de acest tren în Dumineci și sîrbători va pleca la oarele 2 și 2 minute după amezai dela Sibiu la Ocna-Sibiului și de acolo la oarele 2 și 50 minute după amezai înapoi la Sibiu un al doilea tren de plăcere.

Pe linia Sighișoara — Odorheiul-săcucesc trenul care pleacă dimineața dela Odorheiul Sighișoara se va înlocuia la Hașfalău la trenul care merge dela Brașov la Budapesta.

Pe linia Brașov—Zernezte se va introduce în ambe direcțiunile un al treilea tren mixt. Trenul acesta va pleca dela Zernezte la 7 și 20 m. seara și va sosi în Brașov la oarele 8:31 seara; în direcțiune contrară: plecarea din Brașov la 9 și 10 m. seara, sosirea în Zernezte la 10 și 30 m. noaptea.

Linia Brașov—Kézdi-Vásárhely. În locul trenurilor mixte, care au legătură în Brașov cu trenurile accelerate, vor circula trenuri de persoane, ear' în locul trenurilor de persoane de dimineața se vor introduce trenuri mixte. Trenul de persoane va pleca dela Kézdi-Vásárhely la oarele 10 și 30 m. înainte de amezai și va sosi în Brașov la 1 și 50 m. d. a., dela Brașov trenul va pleca la 3 și 10 m. d. a. și va sosi în Kézdi-Vásárhely la 6 și 32 m. seara. Trenul mixt va pleca dela Kézdi-Vásárhely la 4 dimineața și va sosi în Brașov la 8 și 19 m. înainte de amezai; în direcțiune opusă plecarea din Brașov la 4 și 50 m. dimineața, sosirea în Kézdi-Vásárhely la 9 și 19 m. înainte amezai.

Între Petroșeni și Lupeni se va pune în circulație un al doilea tren de povară cu transport de persoane. Acest tren

va pleca dela Petroșeni la oarele 10 și 15 m. înainte de amezai (avînd legătură cu trenul dela Simeria) și va sosi în Lupeni la 11 și 15 m. înainte de amezai, în direcțiune opusă trenul va pleca dela Lupeni la oarele 3 și 21 m. după amezai și va sosi la 4 și 54 m. d. a. în Petroșeni.

CRONICĂ

Maie-statea Sa Impărăteasa, după-cum se depeșează din Viena, a sosit alaltăieri dimineața în Wels.

Inspecția garisoanei din Viena. Sămbăta trecută a fost parada de primăvară a trupelor din garisoana Vienei. La paradă au participat cu totul 38 batalioane de infanterie, 10 escadroane cavalerie și 92 tunuri. Trupele erau postate pe Schmelz sub comanda FZM-ului baron Schönfeld. La 9 oare sosește M. Sa pe locul de exercițiu, însoțit de o suită strălucită, și după-ce a luat raportul comandantului, a trecut fronturile. Trupele au defilat apoi înaintea M. Sale. După paradă Maie-statea Sa s'a reintors la Schönbrunn.

Iubileul unui regiment. În Kaposvár se fac mari pregătiri pentru sărberea iubileului de o sută cincizeci de ani al regimentului de infanterie nr. 44, care poartă numele arhiducelui Albrecht. Sărberea va avea loc în ziua de 14 Iunie n., aniversarea bătăliei dela Custozza. Regimentul va fi oșpătat în acea zi de către arhiducele Albrecht. Regimentul 44 s'a înființat în 1744 de generalul Clerici în Milano.

Căsătoria civilă în casa magnaților. Joia viitoare comisiunile juridică, financiară și economică vor începe dezbaterile proiectului de lege despre căsătoria civilă.

Matriculele civile. Comisiunea judiciară a camerei maghiare a început în ședința sa de Sămbătă dezbaterile speciale asupra proiectelor de lege despre matriculele civile.

Ministrul-president Wekerle a plecat alaltăieri la Viena.

Alegere de vicecomite. În congregațiunea comitatului Brașov dela 21 curent nou protonotarul Jeckel a fost ales vicecomite.

Neurolog. Despre moartea Drului Adalbert Balinth primim următorul anunț funebrel: Dr. Adalbert Balinth, medic și fizic montan l. p., după un morb greu și îndelungat, astăzi la 9 oare dimineața, în etate de 57 ani și-a dat nobilul seu suflet în mîna Creatorului. Rămășițele pămîntesti ale neuitatului defunct se vor transporta Luni în 23 Aprilie st. n. la 3 oare după amezai din locuința sa, strada Podului nr. 9, în cimiterul gr.-cat. din suburbial Poarta-Turnului, spre răpaus etern. Sibiu, 21 Aprilie st. n. 1894. Constanța Balinth n. Tobias, ca soție. Minerva și Lucian, ca fii.

Foile de dincolo aduc știrea, că generalul Radu Mihailu a înecat din viciața la moșia sa Pădureții din județul Argeș. Ziua generalul fusese la Pitești, de unde s'a reintors seara la moșia sa și peste noapte a murit. Generalul Radu Mihailu a fost unul dintre cei mai distinși membri ai partidului național liberal.

Focuri. Din mai multe părți ale țării se semnalează incendii mari. Alaltăieri înainte de amezai au ars în Király-Helmecz patrusprezece case cu toate apertinentele. Între acestea se află și edificiul judecătorei cercuale, al perceptoratului de dare și cărții funduare, în care au ars numeroase acte importante. — După-cum se anunță din Hunedoara, zilele acestea au izbucnit focuri în comunele Zam, Strighi-Ploș și Clopotiva; în această din urmă în două rinduri.

Defraudățiuni. Din casa orfanală a comitatului Sătmár s'a constatat o lipsă de 9987 fl. 56 cr. Cassarul Cserjék Ferencz a fost arestat, dovedindu-se că el e defraudantul. Despre o altă defraudățiune se anunță din Timișoara. Făcîndu-se inventarul casei de păstrare din Nákófalva s'a aflat, în loc de 75.000 fl. indicați în bilanț ca capital fundamental și a fondului de rezervă de 5000 fl. cassa goală.

Calastrofă pe drumul de fer. În noaptea de 19 l. c. n. a deraiat între stațiunile Vidrany și Lupkov un tren de povară. Doi frînari au fost omorîți, conductorul, călăuzul, fochistul și un alt frînari au fost răniți. Mai multe vagoane și locomotiva au suferit mari deteriorări.

Arestarea unui tâlhar. Poliția din Brașov a arestat zilele acestea pe tâlharul Mayer Nathan recte Ignatie Gross și un tovarăș al acestuia. Sub cuvînt că au doage de buți de vîndut, tâlharii înduplecaseră pe doi Ovrei din Iași să vină la Brașov. Acolo i-au dus într-o cărcimă și după-ce i-au îmbătat bine, li-au furat toți banii ce aveau la ei, cu totul 1800 franci. Un hornar, care văzuse această tâlhărie, avisă poliția, care izbucni să pună mâna pe tâlhari. Banii au fost găsiți întregi la ei.

Luptă cu bandiții. Cetim în „Tara“ sosită nouă astăzi aici: Ieri noapte bandiții Sdrelea, Cimpoeru și Nicolae George Cănu, fiind înarmați, au cercat a intra în comuna Pantelimon. Opriți de un sergent-major de doboranți, bandiții se repeziră asupra sa. Sergentul a apucat de piept pe Sdrelea și Cim-

poeru, și luptându-se cu ei au căzut toți trei la pământ. Sdrelea ridicându-se cel dintâiu de jos, se repede din nou asupra sergentului și-l lovește cu un revolver. Dându-se alarmă câțiva din locuitorii satului venă în ajutor înarmați cu puști și traseră mai multe focuri în bandiți, fără însă a-i nimeri. Tălharii re-trăgându-se au voit a lua căciula unui Țigan, care se găsea în drumul lor; acesta însă opunându-se, tălharii l-au rănit grav; el se află în căutarea spitalului Pantelimon.

Schimbare de diplomați în Franția. În diplomația franceză s'au făcut următoarele schimbări: Ministrul Franției la București Couteuly este numit în aceeași calitate la München în locul lui Barrère, numit ambasador la Berna în locul lui Arago. Conte d'Aubigny, ministru la Tanger, este numit la București în calitate de ministru. Maubel, ministru plenipotențiar în misiune, e numit la Tanger.

Toastul principului Bismarck. O depeșă din Berlin anunță, că principele Bismarck a dat la 20 c. un dejun în Friedrichsrub în onoarea deputaților naționali-liberali. Cu acel prilegiu principele a ridicat un toast pentru împăratul, în care între altele a zis: În orice direcție ar divergea vederile politice, centrul rămâne totdeauna împăratul.

Logodna moștenitorului rusesc. Știrea despre logodna marelui-principe moștenitor al Rusiei cu principesa Alice de Hessen se confirmă acum oficial. Marelui-principe e de 23 ani, ear' logodnica sa împlinește la 6 Iunie n. anul al 22-lea. Ea e sora cea mai mică a marelui-duce Ernest Ludovic de Hessen.

Cutremurul din Grecia. Despre cutremurul de pământ în Grecia se depeșează din Atena cu data de 21 n. c. următoarele: Cutremurul de ieri s'a simțit în toată Grecia. Până acum au sosit știri despre cutremur din Teba, Salonichi, Tripoli, Volo, din insula Milo, Patras, Megara, Corint, Chalcis, Atalanti și Lamia. În cele mai multe din aceste orașe s'au surpat case. Mai tare s'a simțit cutremurul în provincia Larina. În această provincie au fost distruse comune întregi. În Teba cutremurul a făcut mari pagube. În Chalcis s'au surpat mai multe biserici. Locuitorii orașului Atalanti petrec pe câmp sub cerul liber. În Limni și Catopili au fost distruse întăriturile portului. De tot violent a fost cutremurul în Dragana. Acolo s'a surpat un munte, îngropând foarte multe case. În provincia Locris au fost distruse nouă localități. În Livanicis s'au surpat cincizeci de case. Din multe părți se semnalează și pierderi de oameni. Numărul victimelor este foarte mare. În provincia Larina au perit douăzeci de copii. În Arnica și Ky-paritis s'au fost omorâți cinci oameni și foarte mulți răniți. Numărul exact al victimelor nu se știe, deoarece-ce lipsește încă știrile.

Inundații în imperiul turcesc. Din Constantinopol se anunță următoarele: În mai multe din provinciile imperiului au fost mari desastre cauzate de inundații și de căderi mari de zăpadă. Se semnalează în provinciile Van și Erzerum case și prăvălii dărâmate, oameni morți precum și mari pierderi de animale. Comunicațiunea este cu totul întreruptă între punctele Bayarid, Van și Erzerum din cauza zăpezii care a căzut și continuă de a căde. Măsuri de ajutor s'au luat din ordinul marelui vizir.

Lăcuste. Depeși din Cagliari (Italia) anunță, că acolo s'au ivit lăcustele. Ho-tarele a 35 de comune sânt acoperite de lăcuste. Guvernul italian a luat măsuri pentru distrugerea acestor insecte stricicioase.

Rectificare. În darea de seamă despre „Societatea de lectură a femeilor române din Turda“, publicată în nrul nostru de Sâmbătă s'au străcurat două erori și anume: ca vice-presidentă a fost aleasă d-na Ana Cigărean și nu Ciorogariu, de controlor d-na Carolina Bologa și nu Cornelia.

VARIETĂȚI.

(Oleu de petrolen.) Mai acum câțva timp un anume Ripp din Chicago a inventat un fel de oleu obținut din petrolen. Acum doctorul Reboul anunță un cas straniu de otrăvire, întemplat în fortul Bessoncourt lângă Belfort, la toți soldații care mâncaseră un fel de sălătă. Nici unul nu muri; dar toți avură colici și crampe la stomac. Se verifică, că în sălătă în loc de oleu de masline se pusese oleu întrebunțat pentru curățirea puștilor, adică oleul comun de mașini. Acest oleu este un produs al destilării petrolului, căruia i-se scoate mirosul urt prin proceduri chimice. Deci putem susține, că nici oleul de petrolen inventat de Americanul Ripp nu este igienic.

Din public.*)

Convocare.

Învățătorii români gr.-or. din despărțământul Agnitei se convoacă prin aceasta la prima adunare generală ce se va ține Duminică în 24 Aprilie st. v. a. c. la 8 oare a. m. în localitatea școlăii din comuna Nocrichiu cu următorul:

Program.

- 1. Participarea la serviciul divin.
2. Deschiderea adunării prin președinte.
3. Cetirea apelului nominal.

* Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunsuri.

4. Tratatul cetitului în anul al II-lea de școală pe baza bucății de cetire „Vulpea și racul“ din cartea I-a de cetire de I. Popescu, ținută de Nicolau Nistor, învățător în Alțina.

5. Divisiunea cu frângerii zecimale, prelegere practică în anul al V-lea de școală: a) frângerii numai în divisor, b) în dividend, c) în ambii factori de Simion Muntean, învățător în Chirpăr.

6. Cartofii, prelegere practică din istoria naturală cu anul al VI-lea de școală, ținută de Macedon Grecu, învățător în Fofeldea.

7. Gimnastica, prelegere practică, exerciții de mișcări, formarea rîndurilor simple și duple, mișcări libere pe comandă, întorsături la dreapta și stînga, înainte și înapoi, marșul, de moise Fliter, învățător în Nocrichiu.

8. Încasarea taxelor.
9. Eventuale propuneri.

Din ședința comitetului despărțământului Agnita, ținută la 8 Aprilie 1894.

Georgiu Borzea, Emil Mandocca, președinte, notar.

Convocare.

Conform §-lui din statute, convocăm prin aceasta la adunarea generală ordinară a reuniunii districtuale pe toți frații învățătorii din protopopiatele consistoriului aradan, care se află în dreapta Murșului, cum și pe toți binevoitorii cauzelor noastre școlare.

Adunarea generală se va ține Joi și Vineri după S. Paști în 3 și 4 Maiu st. n. a. c. în sala cea mare a seminarului diecesan dela 8-12 a. m. și dela 3-6 oare d. amezai.

Seara va avè loc tot în acea sală și o serată musicală. — Programa adunării și a seratei se va publica în numărul proxim al acestei foi.

Arad, din ședința ordinară a comitetului ținută în 19 Aprilie st. n. 1894.

Teodor Ceantea m. p., Nicolae Stefu m. p., președinte, secretar I.

Recunoștință.

Subscrisul comitet parochial avînd în vedere §-ul 27 p. 2 din „Statutul organic“ care impune tuturor comunelor parohiale gr.-or. procurarea unei case de fer, pentru păstrarea banilor și a tuturor hîrtiilor de valoare aparținătoare bisericii, am comandat o atare casă la domnul Ioan Hodoș, fabricant de case în Sibiu.

Considerînd lucrarea cea perfectă și desvoltătoare de gust, ce ni-a săvîrșit domnul Hodoș, credem a face un serviciu onor atului public cetitor, atrăgîndu-i atențiunea asupra acestui tînr și eminent măiestru, pe care ca Român a-l sprigini moralicește datorită avem și care din parte i ca începător este avisat și la spriginul nostru material.

O facem asta în semn de recunoștință, pentru lucrarea cea solidă și relativ foarte ieftină ce ni-a gătit dl Ioan Hodoș, pentru promptitudinea și hîrnicia lui peste tot.

Șura-mare, 28 Februarie st. v. 1894.

Pentru comitetul parochial gr.-or. Nicolae Oprîș, Dumitru Băila, președinte, epi.rop. Ioan Dușe, epi.rop.

Al 15-lea proces de presă

„TRIBUNEI“.

(Dela raportul nostru special.)

Cluj, 24 Aprilie n. Drept probă generală pentru procesul Memorandumului pertractarea de astăzi se ține în reduta orășenească. Pe banca acusaților stau șapte fruntași Bucumani. Reprezentanții Munților-Apușeni sînt toți de față la pertractare. Scurtu e absent. Acusator public e procurorul Dr. Lázár, ear' apărător al acusaților avocatul Dr. George Ilea. Tribunalul s'a compus astfel: President baron Szentkereszty Zsigmond; juri: Mikó și Fehdenfeld. Curtea cu jurați s'a constituit la orele 10 înainte de amezai. Sala e înțesată de public; pe galerii asistă multe dame. Interogatorul, care a durat două ore, a fost adevărat închisiție. Rechisitoriul se năpustește asupra „Tribunei“, neamintind de aderența încriminată nici de acusați. La orele 2 d. a. pertractarea se suspendă, pentru a reîncepe din nou la orele 3. Pertractarea va dura probabil până noaptea.

Bibliografie.

La librăria „Institutului Tipografic“ din Sibiu se află următoarele cărți:

„Îndreptar practic“ în toate afacerile financiare, de N. Pop. — „Doamna Kiajna“, dramă istorică în 5 acte de Rădulescu-Niger — „Țigani“, de I Pop-Reganul. — „Dor și jale“, de D. Voniga. — „Poesii“, de Vlahtă. — „Teatru“, de Ventura. — „Din Goana vieții“, de Vlahtă. — „Novele“, de Zamfirescu. — „Poesii“, de Stoinescu. — „Cerbul de aur“, de Stănescu. — „Basme“ de Stănescu. — „Poesii complete“, de Serob. — „Căntece Moldovești“, de Sevastos. — „Căpitanul Rapota“, de Rădulescu-Niger. — „Dorul inimii“, poezie de N. D. Popescu. Ediț. IX. — „Istoria filoromână“, de Șuineanu. — „Legende“, de Urechia. — „Poesii“, de Vlahtă. — „Balade și idile“, de Coșbuc. — „Basmele Românilor“, de Ispirescu. — „Teatru“, de Ventura. — „Critice“, II. Vol. de Ghera. — „Istoria culturii naționale“, de Urechia. — „Istoria școalelor 1880-1887“, de Urechia. — „Teatru“, de Alexandri. — „Poesii“, de Alexandri. — „Literatură și știință“, de Ghera. — „Poesii“, de Eminescu. — „Proză și versuri“, de Eminescu. — „Brazi și putregai“, de Xenopol. — „Biblioteca Șaraga“ nr. 1-18. — „Moș Teacă“, de Bacalbașa. — „Carmen Sylva“, de Delavrancea. — „Parasiții“, de Delavrancea. — „Între vis și viață“, de Delavrancea. — „Teatru“, de Caragiale. — „Notă și schiță“, de Caragiale. — „Pecat“, 3 novele de Caragiale. — „Năpasta“, de Caragiale. — „Istoria Transilvaniei“, III. vol. de Barțiu. — „Poesii“, de Bolintineanu. — „Memorie a lui Grigorie T. Brătianu“. — „Cuvîntări funebreale și memoriale“, de Z. Boiu.

A apărut:

Der Bericht Oesterreichs zur Coalition im Jahre 1813. Bis zur Überschreitung der saechsischen Grenze durch die Verbündeten. (Alăturarea Austriei la coalițiune în anul 1813. Până la trecerea granițelor Saxoniei prin aliați.) De Oscar Criste, locotenent ces. reg.

A apărut:

„Manual de poezie română“ în usul școalelor secundare, de I. Manliu, revizuit și întocmit după planul înaltului minister ung. reg. de culte și instrucțiune publică de Alexu Vicu, profesor gimnasial. Blaj, 1893.

A apărut:

„Gramatica istorică și comparativă a limbii române“. Pentru cursul superior. De I. Manliu, profesor de limba română la școala normală de instituitoare din București. București, lito-tipografia Carol Göbl, strada Doamnei 16.

A apărut:

„Îndreptar pentru ortografia română. Regule și vocabular ortografic. Viena, editura imperial-regală de cărți școlare.

A apărut:

„Nădrăvăniile lui Nastratin Hogea“, culese și versificate de Anton Pann. Ediție nouă revizută. Editura librăriei Ciurcu, Brașov.

A apărut:

Cărma balonului și scrisoare deschisă dlui Miș Brănean și sindicatului format de d-sa în jurul rezolvării marelui probleme a școlii de navigație aeriană, de doctorul G. V. Manicea. Tulcea, 1894.

Calendarul zilei.

13/25 Aprilie 1894

Italian: Mac. Artemon. Gregorian: Marcus. Noștrele: răsare 5.11 apune 6.51 m.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 24 Aprilie n. 11 oare dimineața.

Table with 4 columns: Observații, Diferența din prezintă, Temperatura după Celsius, Maximul și minimul de temperatură, Direcția vîntului. Values: 72.7, -2.4, +11.0, +16.3+3.0, V

Din țeară 19 Aprilie n. 7 oare dimineața.

Table with 4 columns: Stațiunile, Presiun. atmosf. în mm., Temperatura Celsius, Vîntul (direcția și forța). Locations: Budapesta, Sătmar, Cluj, Orșova, Arad, Feneclava.

Sosiți în Sibiu.

La 24 Aprilie n.

Hotel „Neurhner“. C. Weber, voiajor. N. Perl dentist, din Alba-Iulia. A. Kaufmann, comisar polițesc, din Brașov. V. Gimbek, ampoiato de gară, din Arad.

Teatru orășenesc.

Martți, în 24 Aprilie 1894:

„Ernani“, der Bandit.

Mare operă în 5 acte de Guiseppe Verdi.

Economie.

Știri economice. Ni-se scrie din Șoimuș: Sămînăturile de toamnă prin ținutul acesta sînt foarte frumoase economii au isprăvit cu aratul și sămînatul de primăvară; umbliă un timp foarte bun pentru sămînături.

În primăvara anului acesta s'a plantat 1300 păducei pentru garduri și vii.

Dintre vacile de Pinzgu dintre patru până acuma numai două au fătat, una a fătat vacița și una bouă, ambii viței însă sînt foarte frumoși și mari.

Pe Mercuri la 2 Maiu 1894. e convocată în comuna Șoimuș Adunarea generală constituanta a acționarilor înființîndului institut de credit și economii „Șoimușana“ societate pe acții.

Prețul mărfurilor.

Plaja din Sibiu. Dola 21 Aprilie n. Grâu frumos 76 până 80 chilo d. 5.40 până 6. — grâu mestecat 7 până 74 chilo d. 4.50 până 5.10, sîcăr 70 până 71 chilo d. 3.20 până 3.60, orz 82 până 86 chilo d. 3.50 până 4. — ovăș 42 până 48 chilo d. 2.60 până 3.10, cucuruz 70 până 74 chilo d. 3.40 până 4. — mîlăiu 78 până 82 chilo d. 4. — până 4.60, cartofi 68 până 70 chilo d. 1.80 până 2. — sîmînță de cănepă 49 până 50 chilo d. 4.50 până 4.8, mazere 76 până 80 chilo d. 5. — până 6. — linte 78 până 82 chilo d. 9. — până 10. fasole 76 până 80 chilo d. 8.50 până 4. — pîșet de grâu 100 chilo d. 15. — până 15.20, făină nr. — d. 14.60 făină nr. — d. 13.20, făină nr. 3 — d. 14.60 sîmînă 100 chilo d. 54. — până 56. — unsoare de porc d. 58. — până 60, sîu brut 100 chilo d. 20. — până 22. — sîu de lumină d. 33. — până d. 34. — lumină turcoasă de sîu d. 28. — până d. 40. — sîpun d. 20 până 30. — fîn 100 chilo d. 1.60 până 2.10, cănepă d. 35. — până 37. — lemne de foc uscate m. cub. d. 8. — până 8.50, spirit p. 100 l. % 54. — până 57 cr., carnea de vită chilo 43 cr. — până 62, carnea de țîțel 45 până 50 cr., carnea de porc 45 până 50 cr. carnea de berbec — până — cr., ouș 10 cu 18 până 20 cr.

Plaja din Făgăraș. În 23 Aprilie. n. Grâu hectolitru d. 5.50 până 6. —; grâu mestecat d. 4.25 până 5. — sîcăr d. 2.60 până d. 2.80; orz d. 2.80 până d. 3. —; ovăș d. 3. — până d. 3.20; cucuruz d. 3. — până d. 4. —; mazere d. 6. — până d. 7. — fasole d. 1. — până d. 1.40; linte d. 8. — până d. 9. —; sîmînță de cănepă d. 4. — până d. 5. — sîmînța de in d. 6. — 7. —; cartofi d. 1.40 până 1.5; mîlăiu d. 8. — până d. 9. —; sîu brut 100 chilogrami d. 22. — până d. 24. —; lumină de sîu turnat d. 41. — până d. 42, unsoare de porc 1.0 chilo d. 60. — până d. 62. —; sîmînă 100 chilo d. 52 până d. 60. —; sîpun 100 buc. d. 22. — d. 26. —; cănepă d. 30. — până d. 35. —; fîn d. 1.80 până d. 2.40 carne de vită chilo 46 cr.; carnea de vitel — până 40 cr.; carnea de porc — până 40. —; carnea de oaie — până 28. —; ouș 7 cu 10 cr.

Tirgul de rîmători în Steinbruch. În 21 Aprilie n s'au notat: ungurești bîtrâni grei 46 — cr. până 47 — cr. de mijloc 46. — cr. până 47. — cr., ungurești grei tîneri 48. — cr. până 49. — cr., de mijloc 48 1/2 cr. până 49. — cr., ușori 48 — cr. până 49 — cr. marfă țerănească grea 46 — cr. până 47 — cr., de mijloc 46. — cr. până 47 1/2 cr., ușoară 47. — cr. până 48. — cr., românești, de Bakony, grei — cr. până — cr., transio grei — cr. până — cr., transio de mijloc — cr. până — cr., transio ușori — cr. până — cr., transio sîrbești grei 46 — cr. până 47. — cr., transio de mijloc 46. — cr. până 47. — cr., transio ușori 47. — până cr. 47 1/2 cr.

Mulțumită publică.

Nefiindu-ne cu puțință de a mulțumi tuturor în particular, ne luăm voea a ne exprima pe această cale adînce noastră recunoștință față cu corporațiunile și siguratici, care prin condolețe, cununii și participare la înmormîntare ne-au mîngăiat în profunzia noastră jale pentru pierderea neuitatului soț și părinte Dr Adalbert Balint.

Sibiu, în 24 Aprilie 1894.

[111] 1-1 Jalnica familie.



Subscrisa cu inima sfîșiată de durere vine a anunța tuturor rude-niilor, amicilor și cunoscutorilor, că iubitul soț [1108] 1-1

Nicolau Beu,

proprietar,

după grele și lungi suferințe a încetat din viață Mercuri în 18 Aprilie n. a. c. la 8 oare seara în etate de 60 ani și după 30 ani ai fericitei căsătorii.

Rămășițele pămîntesti ale scumpului defunct se vor depune spre eternul repaus Vineri în 20 Aprilie la 3 oare d. a din casa proprie în cimiterul gr.-or. din loc.

În veci pomenirea lui!

Sebeșul-sădesc, în 19 Aprilie 1894.

Ana Beu nasc. de Pandrea.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 21 Apr. n. 1894.

Table with multiple columns: Sămînța, Calitatea per hect., Prețul per 100 chilogr., etc. Includes rows for Grâu, Bănăneșt vechiu, Grâu dela Tisa, etc.

Cursul pieței din Sibiu.

Table with 2 columns: Hartie-monetă română, Cump. 9.86 vînd. 9.90, Lire turcești, 11.12, etc.

Bursa de Budapesta.

Table with 2 columns: Renta de aur ung. 6%, 118.40, Impremutul căilor ferate ung., 123. —, etc.

Bursa de Viena.

Table with 2 columns: Renta de aur ung. 6%, 118.50, Impremutul căilor ferate ung., 126.70, etc.

Bursa de București.

Table with 2 columns: Din 7 Aprilie v. — 4 oare p. m. Cassa, Ultima, Renta rom. per 1875 5%, 158. —, etc.

Redactor responsabil: Alexandru Dordea. Proprietar și editor: T. Liviu Albini.

